

BLOKIRAJ MRŽNJU NA INTERNETU. PODELI JEZIK LJUDSKIH PRAVA.
BLOKIRAJ MRŽNJU NA INTERNETU. PODELI JEZIK LJUDSKIH PRAVA.
BLOKIRAJ MRŽNJU NA INTERNETU. PODELI JEZIK LJUDSKIH PRAVA.
BLOKIRAJ MRŽNJU NA INTERNETU. PODELI JEZIK LJUDSKIH PRAVA.
BLOKIRAJ MRŽNJU NA INTERNETU. PODELI JEZIK LJUDSKIH PRAVA.

MRŽNJA NA PRVI POGLED

Nasilje je neželjeno, agresivno ponašanje među decom školskog uzrasta, koje podrazumeva stvarnu ili pretpostavljenu neravnotežu moći. Ponašanje se ponavlja, ili ima potencijal da se ponavlja tokom vremena. I deca koja su maltretirana i deca koja maltretiraju druge mogu imati ozbiljne i trajne probleme.

MRŽNJA U BROJKAMA, MLADI KAO META

Albanija

60%

dece i tinejdžera tvrdi da je doživelo pretnje ili nasilje na internetu

34%

tinejdžera je doživelo maltretiranje na internetu

15%

tinejdžera priznaje da oni maltretiraju druge

Bosna i Hercegovina

38%

dece se ne oseća bezbedno na internetu

30%

dece je doživelo pretnje na internetu

26%

dece nije blokiralo/prijavilo nasilnika

Kosovo*

12%

dece je dobilo pretnje na internetu tokom prošle godine

53.2%

dece koja su pretrpela maltretiranje su maltretirani na društvenim mrežama

Devojčice

66%

prijavljuju probleme više nego

dečaci

58%

Crna Gora

27%

dece je doživelo nasilje na internetu

48%

dece je poznavalo nasilnika u stvarnom životu

69%

dece je izjavilo da se najviše nasilje na društvenim mrežama

Severna Makedonija

40%

dece je bilo uznemiravano ili vređano

43%

dece nikada ne prijavljuju maltretiranje

74%

dece ne poznaju mehanizme koje mogu da koriste u slučaju nasilja na internetu

Srbija

20%

dece se nije osetilo bezbedno na internetu više puta.

22%

dece je reklo da je najbolji način da se ljudi osećaju bezbedno na internetu, a posebno mladi ljudi, da se o tome više razgovara u školama.

Maltretiranje se ne odnosi samo na mlade

„Smatramo da mnoge žene izbegavaju izlaske na javne platforme i na društvene mreže. Vidite ih na TV-u, jer na TV-u ne postoji platforma za maltretiranje. Dodeš na TV, kažeš šta god imaš da kažeš. Na TV-u je zastupljenost žena veća, dok na internet medijima opada i mislim da je to direktno povezano sa maltretiranjem na internetu. Postoji veoma malo žena koje se sprotstavljaju takvom maltretiranju u ovom regionu. Možete ih bukvalno izbrojati na prste jedne ruke, toliko ih je malo.“

Arbana Vidishiqi, Direktorica Balkanske službe Radija Slobodna Evropa/Radio Liberty

Govor mržnje nije sloboda govora!

„Države članice Saveta Evrope pozvane su da deci koja su lezbejke, gej, biseksualci, transrodne i interseks (LGBTI) osobe obezbede pristup kvalitetnom obrazovanju promovisanjem poštovanja i uključivanja LGBTI osoba i širenjem objektivnih informacija o pitanjima koja se tiču seksualne orijentacije i rodnog identiteta, kao i uvođenjem mera za suzbijanje homofobnog i transfobnog nasilja“

[Rezolucija 2097 \(2016\) Parlamentarne skupštine Saveta Evrope o „Pristupu školi i obrazovanju za svu decu“](#)

DOBRE PRAKSE

U Albaniji je pokrenuta internet platforma ISIGURT (www.isigurt.al) kao platforma za izveštavanje o zlostavljanju i napadima na internetu. Od januara do juna 2019. godine, **60%** od **35** prijavljenih slučajeva odnosilo se na **govor mržnje, pretnje i ucene na internetu**.

NVO Labris **iz Srbije** u saradnji sa Sarajevskim otvorenim centrom iz Bosne i Hercegovine, sprovela je projekat sprečavanja maltretiranja u srednjim školama po osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta u zemlji. Sproveli su anketu među srednjoškolicima: **72%** ispitanika je izjavilo da se nasilje u školama dešavalo svakodnevno ili često, a **37%** ispitanika misli da **nasilje nad LGBTI decom** može biti opravdano. Identifikovani su oni koji mogu promeniti stvari, posebno kao pedagozi i psiholozi koji su uključeni u prezentovanje pozitivnih praksi inkluzije.

DALJI KORACI

U svom izveštaju o Albaniji za 2020. godinu, Evropska komisija protiv rasizma i netolerancije je dala preporuku organima da se nadovežu na već ostvarena dostignuća u sprečavanju i borbi protiv rasizma i netolerancije u školama. Oni bi, naročito, trebalo da pređu sa opštih aktivnosti borbe protiv nasilja na razvoj i primenu modula specifičnih za određene grupe, protiv nasilja nad pripadnicima osetljivih društvenih zajednica, kao što su Romi i/ili LGBTI deca i mladi; kao i širenje ovih aktivnosti širom zemlje, uključujući i ruralna područja.

*Ovaj naziv je bez prejudiciranja statusa i u skladu je sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.